

med ganske kort Varsel, vistnok fremkaldt af et andet Program, som havde set Dagens Lys, Ja, det ærede Medlem for Nørresundby (J. Jensen) ryster paa Hovedet, men det var i alt Fald det almindelige Indtryk, man fik, og gennemgik man dette Program i Enkelthederne, røbede det jo ogsaa mange Vidnesbyrd om en meget hurtig Affattelse. Man kunde da vente, at naar Regeringen skulde til for Alvor at tage denne Sag op og skride til en saa vigtig Handling som den for en Regering at fremsætte Grundlovsforslag — noget, vi ikke have kendt her i mange Aar —, vilde den nøje gennemtænke hele Spørgsmaalet og da ogsaa i Anmærkningerne til Forslaget gøre Rede for disse Overvejelser, for det Studium, for den Undersøgelse af Sagen, hvortil man havde brugt Sommeren.

Jeg maa imidlertid sige, at de Anmærkninger, der ledsage Forslaget, ere ikke blot kortfattede, men i høj Grad magre og til Dels efter min Mening — det skal jeg komme til om lidt — noget misvisende, noget tvetydige. Man kunde have ventet, at der i hvert Fald havde foreligget en Oversigt for os over denne Sags Ordning i de forskellige Lande. Der er ganske sikkert adskillige af Medlemmerne her, der have sat sig ind i denne Sag og studeret disse Forhold i andre Lande, men der er sikkert ogsaa andre, der have været optagne af Specialarbejde paa andre Omraader, saa at de ikke have kunnet gøre det. Det vilde have haft sin store Betydning, om man havde haft en saadan Oversigt, og der havde for Ministeriets Embedsmænd været Tid nok dertil i Sommer. Noget saadant finder man ikke. Lige saa kortfattet som Forslaget er — det er ingen Skade til, at det er kort, men det er efter min Mening des værre ikke godt — lige saa kortfattede ere Motiverne. Jeg havde altsaa ment, at naar Regeringen vilde til at gennemføre denne Tanke om det faste Medlemstal for Folketinget, vilde den snart blive klar over de overordentlig store Vanskeligheder, der er ved denne Tankes Gennemførelse. Konseilspræsidenten erkendte det allerede til en vis Grad i den Tale, han holdt her den 17. Januar, idet han erkendte, at naar vi skulde fikse Folketingets Medlemstal, maatte vi i hvert Fald gøre det noget større, end det er nu, netop af Hensyn til den første Valgkredsfordeling.

Det, her foreslaas, er altsaa et Folketing paa 132 Medlemmer i Stedet for de nuværende 114. Det betyder ganske vist, at ved den første Valgkredsdeling vil det

være noget nemmere at faa en Valgkredsomdeling, end det vilde være, hvis man holdt sig til de 114, eller hvis man endog — som der i Modsætning til, hvad det ærede Medlem, som nys talte, vilde have, hist og her er kommet Forslag om — vilde gaa tilbage til de 102. Ved den første Valgkredsdeling vilde denne Forøgelse med 18 Medlemmer fra 114 til 132 ganske vist lette Opgaven noget, men vi behøve blot at tænke frem til den næste Fordeling, saa vil det vise sig, at vi der netop vilde have nøjagtig den samme Vanskelighed, som vi vilde have, hvis vi nu bleve staaende ved 114. Og den højtærede Konseilspræsident maa dog nøje have gennemtænkt dette Forhold. Thi hvad man end kan indvende imod den nuværende Grundlovsbestemmelse, er der dog den meget store Fordel derved, at den i høj Grad letter en Valgkredsdeling. Naar man stadig kan forøge Folketingets Medlemstal noget efter den Vækst, der er ude i Befolkningen, bliver det ogsaa meget lettere at give den Del af Befolkningen, som særlig vokser, forøget Repræsentation her i Tinget. Det gældende Grundlovsprincip har selvfølgelig meget store Fordele.

Lad os nu tænke os, at dette Forslag gaar igennem, og at vi faa 132 Medlemmer som det faste Medlemstal i Folketinget. Saa gaar der 5 eller 10 Aar, og Befolkningen forskyder sig, idet visse Dele af Befolkningen vokse meget stærkere end andre, og visse Dele af Befolkningen endog gaa tilbage i Antal. Man faar saa paa ny en uretfærdig Ordning, Folketinget vil da ikke længere være et Spejlbillede af Befolkningen. Der kommer en Folketælling, som fastslaar dette med klare Tal, og saa skulle vi skride til en ny Forandring. Men alle ærede Medlemmer ville se, at der da vil ophobe sig overordentlig store Vanskeligheder. Vi kunne nemlig ikke længere forøge Tallet, vi skulle blive ved 132 Medlemmer, og for hver ny Kreds, der oprettes, maa en gammel Kreds forsvinde, for hver ny Repræsentant, som den voksende Del af Befolkningen faar, maa den stillestaaende eller aftagende Del af Befolkningen afgive en Repræsentant. Med andre Ord, visse Kredse maa udslettes, visse Repræsentanter, som til den Tid sidde i Tinget, maa se sig gjorte husvilde. Man vil forstaa, at disse husvilde Folketingsmænd ville baade aabenlyst og i alt Fald underhaanden rejse en voldsom Kamp imod enhver saadan ny Valgkredsdeling, og de ville glæde sig for hvert Aar og for hver Valgperiode, der hengaar, uden at